

Zamyslenia na týždeň po 14. nedeli po Svätej Trojici

Streda 5. septembra 2018

Piesne: ES č. 540, 549

Text: 5M 24, 10 – 15. 17 – 22

„10Ak požičiaš niečo svojmu bližnému, nevkrôč do jeho domu vziať si niečo do zálohu. 11Postoj vonku a muž, ktorému požičiavaš, nech ti záloh vynesie von. 12A ak je to chudobný muž, nechod' spať s jeho zálohom. 13Rozhodne mu vráť jeho záloh pri západe slnka, aby si ľahol vo svojom plášti a blahorečil ti; ty však budeš spravodlivý pred Hospodinom, svojim Bohom. 14Neutláčaj biedneho a chudobného nádenníka, či ti je brat alebo cudzinec, ktorý býva v tvojej krajine a v твоjich bydliskách. 15Vypláť mu ešte v ten deň pred západom slnka mzdu, lebo je núdzny a netrpezlivo na ňu čaká; nech nevolá proti tebe k Hospodinovi; ináč budeš mať hriech.

17Neprekrúcaj právo cudzinca ani siroty a neber do zálohu vdovine šaty. 18Pamätaj, že si bol otrokom v Egypte a že ťa odtiaľ vykúpil Hospodin, tvoj Boh; preto ti prikazujem, aby si toto konal. 19Keď budeš žať na svojom poli a zabudneš na poli snop, nevracaj sa vziať ho; nech ostane cudzincovi, sirote alebo vdove, aby ťa požehnal Hospodin, tvoj Boh, pri každom diele твоjich rúk. 20Keď budeš obíjať svoju olivu, neprezeraj po sebe vetvy; nech to ostane cudzincovi, sirote a vdove. 21Keď budeš oberať vinicu, nepaberkuj za sebou; nech to ostane cudzincovi, sirote a vdove. 22Pamätaj, že si bol otrokom v Egypte; preto ti prikazujem, aby si toto robil.“

Zamyslenie nad Božím slovom:

V tejto perikope pisateľ podáva zákon ľudskosti. Je to zákon spolunažívania s inými ľuďmi. Stará zmluva prináša množstvo predpisov pre ľudské spolužitie. To malo byť v súlade s Božou vôľou. Všetky tieto predpisy na jednej strane poukazujú na veľkosť Božej lásky a na druhej strane na prísnosť Božieho súdu. Ďalej na požehnanie človeka konajúceho podľa Jeho vôle a na napomenutie Božie pri nesprávnom konaní. Predpisy z majetkovej oblasti podávajú prvoradý zákon pri požičiavaní. Sú to predpisy pre toho, kto požičiava i toho, kto si požičia. Pri vykonaní pôžičky bolo povolené veriteľovi žiadať od dlžníka „zálohu“, teda nejakú vec, ktorou by pôžička bola krytá, kým nebude vrátená. Veriteľ však nemohol žiadať čokoľvek. Text nám podáva správu, že veriteľ nemohol pýtať také veci, ktoré dlžníkovi slúžili pre potrebu živobytia. Teda bez ktorých by bol ohrozený život dlžníka a aj život jeho rodiny. K ochrane dlžníka slúžil aj predpis, že človek, ktorý požičal inému, nemohol vojsť do domu

dlžníka a vziať si ako zálohu niečo podľa svojej vôle. Mal čakať pred dverami a povinnosťou dlžníka bola dať zálohu sám. Zvlášť veľkú ochranu dostáva chudobný dlžník. Jeho zálohu si nemohol veriteľ nechať cez noc, ale musel mu ju vrátiť ešte pred západom slnka, a to predovšetkým vtedy, keď vec, ktorú si zobral ako zálohu, bol plášť alebo vrchný odev, ktorý v Oriente slúžil ako prikrývka. Keď tak veriteľ urobil, bol spravodlivý pred Hospodinom, svojim Bohom. Takýto predpis platil aj pri práci. Zamestnávateľ mal vyplatiť zamestnanca ešte pred západom slnka. Výzva neprekrúcať právo je spojená s láskou Hospodinovou, ktorou vyviedol svoj ľud z Egypta. Verše 19 až 22 nás upozorňujú na Božie požehnanie. Tu pisateľ poukazuje na veľkosť Božej lásky, ktorou Boh požehnáva človeka v živote. Vyjadrujú to slová o zabudnutom snope na poli, obíjaní olív, oberaní vinice. To má viesť človeka k tomu, aby sme sa vedeli podeliť so svojim bližným. Na tieto slová nadväzuje aj Pán Ježiš Kristus, keď vysvetľuje zákon. V Matúšovom evanjeliu (5, 42) čítame: „Kto ťa prosí, tomu daj, a neodvracaj sa od toho, kto si chce požičať od teba.“ A v Mt 25, 40: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ Len tak nám bude povedané: „Podťe, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta.“ Amen.

Modlitba:

Prijímať Teba chceme, Pane, v tých, ktorých k nám posielaš, prijímať tých, ich prijať máme – siroty, vdovy ukonané, mať v láske tých, ich v láske máš. Všetkým keď raz prídeš, skloň sa ku nám a prijmi nás tiež, jak bol's náš hosť, na pravicu nás postav, Pane, a v láske svojej rozradosť. Amen.

Mgr. Ján Gdovin, zborový farár v CZ ECAV Betliar